

Метелики у крижаних панцирах (скорочено)

Оксана Радушинська

Розділ 1

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Серед ночі почався сильний дощ, але навіть попри його стукотіння Ярина почула, як щось зашурхотіло в сусідній кімнаті. Вона чула стишені кроки, шепіт, а коли там яскраво спалахнула люстра, хтось гукнув: "Утікаймо!". Утікали через вікно, але до кімнати Ярини раптом забіг переляканий хлопець, а за ним – її дядько Павло. Хлопець вискочив у вікно, і швидко дядько з тіткою виявили, що у них вкрали усю готівку.

Зранку дільничний переконував дядька Павла та тітку Наталю, що грабіжників знайдуть. У цьому селі Градови нікого не знали і винайняли будинок, щоб провести тут літо, бо природа мала піти на користь Яринці. Павло і Наталя Градови не були заможними людьми, зарплата й відпускні – усе їхнє багатство. Дядько Павло – водій-далекобійник, тітка – учителька молодших класів. Цей будинок вони винайняли тому, що його власники знали загиблих Яринчиних батьків і знизили оренду...

У кабінеті дільничного, що знаходився в сільській раді, Градови невдовзі дізналися, що їх пограбували троє хлопців-підлітків – двоє місцевих, за якими плаче виправна колонія, і один з міста, який потрапив під негативний вплив. Ярина мусила впізнати одного з хлопців, якого бачила вночі. Та перед цим у кабінет прибігла розкішна пані в капелюсі, у гарній сукні й на височезних підборах. То була мама Артема Кожедуба (міського хлопця), яка не вірила, що його підозрюють у пограбуванні. Вона велася зверхньо, кричала і розповідала, що є заслуженою артисткою України, прямою обласного драматичного театру, а Артем – їхній єдиний син і чемпіон України з бальних танців.

Була в кабінеті і мама Санька (одного з хлопців), звичайна сільська жінка, яка спершу покрикувала на дільничного, а потім почала ридати. Був і прадід Сашка (іншого хлопця), батьки якого вже кілька років не приїздили із заробітків. Прадід вважав, що в тюрмі онук нарешті стане людиною. Під час впізнання Артем Кожедуб дуже хвилювався, адже не розумів, як він міг стати грабіжником. Двоє його друзяк звикли бувати у дільничного, але ж не він. Артем поглянув на Ярину: звичайна дівчина, темно-русе волосся, заплетене у дві коси, біло-зелена футболка, джинси, текстильки. Не красуня й не страховисько, але вона сиділа у кріслі колісному! Дільничний спитав її, кого з хлопців вона впізнає. Її погляд мимохіть ковзнув по обличчях Сашка та Санька й зупинився на Артемові. Його вона впізнала, хлопець це зрозумів, але вголос Ярина сказала, що нікого не впізнає. Дільничний не засмутився, а сказав, що все одно є

відбитки пальців, сліди на підлозі, відбиток підошви на грядці під вікном. Матері Санька і Артема почали виступати на захист своїх дітей, та вирішив усе дядько Павло. Він сказав, що забере заяву, але хай хлопці повернуть гроші.

Розділ 2

Артем Кожедуб кілька раз приходив під паркан обійстя, де поселилися Градови, але ніяк не міг наважитися зайти. Він хотів віддати дядькові Павлові 266 гривень – його третину від розтриньканих восьми сотень. Зараз Артем не розумів, як міг когось обікрасти. Та тієї ночі Санько і Сашко називали його мамієм, сміялися з його бальних танців, говорили, що він здрейфив...

Коли Артема побачив дядько Павло, то прийняв гроші і присоромив за крадіжку. Раптом хлопець спитав, чи може поговорити з Яриною. Спершу дядько відповів, що їй ні про що розмовляти зі злодієм, але потім сказав, що дівчина у садку. Артем і сам не сподівався, що отак просто піде до Ярини. Вона сиділа на лаві під яблунею і читала, а поруч стояв порожній візок. Побачивши хлопця, Ярина налякалася, але дядька і тітки не було поруч. Артем підійшов зовсім близько, усміхнувся і привітався. Вони почали розмовляти, Ярина зрозуміла, що Артема не треба боятися. Він подякував за те, що Ярина не вказала на нього, а вона зізналася, що просто боялася помсти. Хлопець розповів, що пішов на такий вчинок, бо хотів довести, що не боягуз. Ярина дізналася, що Артем приїхав сюди на дачу.

Причиною того, що Ярина не могла ходити, була автокатастрофа. Тоді загинули її батьки і двоюрідний братик Ілля, син Павла і Наталі Градових. Поки Ярину виходжували в лікарнях, вона звикала до того, що осиротіла. Ярині ніхто не обіцяв, що вона колись стане на ноги. Якось, під час прогулянки на візку у парку, дівчина почула розмову двох жінок, які побачили її. Одна говорила, що дівчина своїм каліцтвом спокутує чийсь гріхи. З того часу їй снилися авто на слизькому асфальті, сліпучі вогні, скреготіння металу та вчувався мамин голос, а інколи – татів. Після тих снів дівчина два-три дні не вставала з ліжка – така була немічна.

Розділ 3

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Сашко, Санько та Артем перекопували город баби Гані, щоб заробити трохи грошей. Робота рухалася поволі, бо хлопці розмовляли. Санько і Сашко ще були винні гроші і заздрили, що Артем уже віддав. Той розповів, що розмовляв з Яриною і вона нормальна дівчина. Санько почав жартувати про те, що Артем влип по вуха. Артем заперечував, а Санько розповів, що його двоюрідна сестра Карина ще минулого літа хотіла закадрити Артема. Цього літа вона теж приїхала в село і гостювала в Санька. Сашко вважав, що Артему везе на дівчат. Два тижні тому Сашкові виповнилося 15, а за сільськими мірками то вже було багато. Його прадід Семен Петрович, що вже кілька років був хлопцеві за маму і тата, бо ті на заробітках, намагався втримати хлопця від поганого і шукав йому різну роботу. Сашко вчився неохоче, а з класу в клас переходив

тому, що не завдавав вчителям клопоту. У них з прадідом були загострені взаємини.

Коли хлопці понесли гроші дядьку Павлу, то дізналися від тітки Наталі, що він у рейсі. Тітка ж гроші не хотіла брати, вважала, що це справа Павла. Хлопців це спантеличило, вони боялися дільничного, бо й повертали лише частину грошей. Артем спитав тітку, чи можна до Ярини, але почув, що дівчина захворіла. Коли він зиркнув у вікно, то побачив скоцюрблену Ярину у дитячій піжамі. Йому стало шкода дівчини, бо біль мучив її тіло. Хлопець хотів чимось потішити її. І от уранці на підвіконні її кімнати тітка знайшла букет польових квітів. Це був перший Яринчин букет від Артема. За кілька годин зник напад болю, і дівчина стала веселою. Того ж дня приїхав Олег, старший син дядька Павла і Наталі, який мав близько 25 років. Двоюрідний брат зневажав Ярину, допікав холодним поглядом, уникав розмови. Він наче подумки промовляв, що вона тут зайва, що його батьки несуть цей хрест через неї. Олег приїхав просити грошей, і коли тітка уже стояла з грошима в руках, з'явився дядько Павло. Тоді Олег розповів, що потребує 95 тисяч гривень, бо заборгував. Він програв в автомати, спершу була менша сума, а потім... Йому погрожують, тому батькам слід взяти кредит. Дядько Павло запропонував Олегові йти в автопарк водієм і заробити ці гроші. Той відповів, що це не для нього, бо має економічну освіту. Коли тітка попросила сина йти на роботу, бо є ще й Яринка, Олег сказав, що ця дівчина їм ближча, що її лікують, доглядають, а про сина байдуже. Дядько не витримав і дав йому ляпаса. Олег пішов, а дядько сказав Ярині, яка стала свідком усієї цієї сцени, не брати нічого до голови.

Розділ 4

Артем вмовив Сашка і Санька познайомитися з Яриною. Спільних тем для розмов, як виявилось, було небагато. Для двох сільських хлопців вона була якась надто тиха, мовчазна, більше слухає, ніж розповідає. І не така гостра на язик, як місцеві дівчата. Та ще хлопці боялися її дядька. Та Ярина не була нудна. Має почуття гумору, добре тямить в комп'ютері. Артемові з нею було цікаво. І дня не мине, щоб він не забіг. Навіть причину вигадав: покликати Сашка, який жив по сусідству. Згодом Артем почав приходити, щоб допомогти Яринці з навчанням, бо вона щороку складала іспити екстерном, самостійно чи з тіткою вивчаючи різні дисципліни. Артем був старший від Ярини на рік.

Якось Сашко промовився перед Артемом і Яриною, що в парку буде дискотека. Артемові стало шкода Ярини, і він раптом сказав, щоб вона теж йшла. Дівчина розуміла, що їй там не місце, але Артем був наполегливим. Сашко вважав, що Артемова ідея була безглуздою, але теж вмовляв дівчину. Ярина вагалася, їй хотілося йти, але чи не засміють її незнайомі, мовляв, припхалася, в інвалідному візку... Зрештою, тітка дозволила йти, і дівчина погодилася.

Уперше Ярина прямувала на дискотеку, і не сама, а в супроводі трьох хлопців. Дорога не була близькою. На дискотеці вони привернули до себе увагу і спершу почувалися напружено. За ними спостерігала Карина зі своєю подругою, дівчатам було по тринадцять-чотирнадцять років. Карині подобався Артем, але вона дуже зневажливо

говорила до подруги про Ярину. Їй не подобалося, коли до Ярини і хлопців підійшли підлітки і почали знайомитися. Карина вважала, що у неї є багато переваг, хотіла зробити свої канікули незабутніми з допомогою Артема. Щоб план вдався, Карина вирішила заприятелювати з Яриною.

Розділ 5

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Каринині батьки уже вдруге влаштували їй еко-канікули в селі Вербки, хоч самі сиділи в місті у своїх офісах. Дівчина мала ефектний вигляд, руде густе волосся, стрункі ноги, носила надто відкритий одяг. У селі її тішило лише те, що тут відпочивав красунчик Артем Кожедуб.

На дискотеці Карина вдала, що проявляє увагу до Ярини. Коли вони познайомилися, Карина запросила усіх на свій 13-тий день народження, який, на диво, мав бути саме завтра. Санько насправді знав, що у Карини день народження восени, та Карина навіть не зважала, коли він про це сказав. Після цього Карина потягнула Артема танцювати. Ярині було боляче і принизливо, бо вона не могла й порухати ногами. Дівчина вирішила їхати додому. По дорозі її перестрів Олег. Він схопив візок, крутнув так, що Ярина ледве не випала. Скоро з'явилися Артем, Санько, Сашко і ще два хлопці. Вони хотіли забрати Ярину, та Олег вдарив Артема, почалася бійка. Олег сказав, що це його сестра і тітка попросила його привезти її додому. Стримуючи сльози, Ярина підтвердила, що Олег її брат. Він штовхнув візок у рушив. Олег зумисно шукав ями і вибоїни, а потім притягнув візок до урвища. Там він почав погрожувати дівчині, розповів, що має серйозні проблеми, йому потрібні гроші, наказав, щоб вона попросила батьків, щоб вони взяли кредит. Дійшло до того, що Олег сказав, що з його батьками може щось статися, або хтось образить Ярину чи навіть зґвалтує. Потім він залишив дівчину і пішов геть, хоч вона не могла сама добратися додому. Ярину опанував страх, але вона змогла побороти його. Дівчина вирішила, що мусить жити.

Розділ 6

Ярина рухалася додому, хоч не знала, скільки уже минуло часу. Було темно, хтось із ліхтариком наближався до неї. На щастя, то був дядько Павло. Згодом прибіг Артем. Дядько почав його сварити за те, що кинув Ярину, але той пояснив, що з'явився Олег і забрав її. Дядько Павло наполягав, що потрібно було дотримати слова і привезти Ярину додому. Дівчина сказала, що Олег говорив їй, що потрібні гроші, а вона має вмовити батьків.

Вони йшли додому всі троє. Артем поглядав на Ярину, а та думала про цей прикрий випадок. Дівчина розуміла, що Артем поруч, він не образився на дядькові слова. Може, це і є те перше кохання. Вона ніколи не забуде цього вечора.

Майже біля дому на них мало не виїхала якась машина. Їх зустріла тітка Наталя і сказала, що то поїхали від Сашкового дідуся якісь незнайомі люди. Градовий пішов до сусіда, щоб перевірити, чи все добре. Тітка розпитувала про дискотеку, але Ярина

хотіла відпочити. Артем спитав, чи Ярина вибачила йому, тітка нічого не розуміла. Артем розповів, що трапилася якась прикрість. Прибіг дядько і сказав, що треба викликати швидку, бо Семен Петрович у крові. Виявилося, що до нього приїжджали люди, які хотіли купити хату, тобто місце, бо тут така природа, біля самого лісу. Дідові обіцяли золоті гори, але він відмовився. Дід вважав, що це Сашко підіслав цих людей.

Зранку дядько просив діда заявити у поліцію, але той уперся, що нікому нічого казати не буде. Дядько з тіткою говорили про Олега, він не брав трубки, коли тітка дзвонила. Вона вважала його бідолашним, дуже хвилювалася. Дядько не хотів їй розповісти про вчорашній Олегів негідний вчинок.

Розділ 7

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

З самого ранку до Ярини прийшла Карина. Спершу її зустріла тітка, і від неї Карина дізналася, що Ярина не має батьків. Карина ще раз запросила Ярину на день народження, яке збиралася святкувати в бібліотеці (про це вона вже домовилася). Ярина сказала, що не піде, але Карина просила допомогти. Мовляв, Санько, як і його батько, любить пити алкоголь. Але хлопець боїться Ярининою дядька, тому до Ярини не приходить на підпитку. Тому коли Ярина прийде на день народження, Санько не нап'ється і поводитиметься чемно, не наробить шкоди. Ярину брали сумніви, вона не вірила, що Санько п'є. Та коли Карина сказала, що буде і Артем, то Ярина сказала, що прийде.

Тим часом прадід Семен взявся виховувати Сашка. Між ними відбулася сварка. Після неї дід сказав, щоб Сашко йшов і не вертався додому. Ярина побачила Сашка і спитала, що сталося. Сашко відповів, що дід його підозрює, ніби він підмовив бандитів. Хлопець вирішив пожити у Макса. Ярина попередила, що на діда знову можуть напасти.

У бібліотеці був торт і багато шампанського. До Карини прийшло не так багато гостей, як вона сподівалася. Ярині не сподобалося святкування, тож вона забилася у куток читального залу. Артем теревенив з Саньком і поведився стримано. Згодом Карина включила повільну пісню і сказала, що запрошують дівчата. Все це свято вона затіяла для того, щоб закадрити Артема. Ярина побачила, як Артем з Кариною почали танцювати, пригорнувшись одне до одного. Інші танцювали, а Ярині здавалося, що Карина і інші хотіли позбиткуватися з неї. Ярина за одним зі стелажів раптом почула розмову Карини і Артема. Карина сказала, що згодна бути його дівчиною, бо він не наважується про це сказати. Артем відповів, що вона йому не подобається. Карина продовжувала говорити, що кохає його з минулого літа, але якщо він не кохає її, то готова померти.

Ярина виїхала з-за стелажів. Там де танцювали, почалася якась шарпанина між Саньком і Артемом. Ярина об'їхала гостей, але у вхідних дверях вдарилася об поріг і не могла виїхати. З третьої спроби візок подолав перешкоду, бо за спиною з'явився Артем.

Розділ 8

Вони їхали дорогою, і Ярина спитала, чому Артем зчепився із Саньком. Артем розповів, що Санько напився і говорив, що Артем запав на Карину, а до нього і Сашка, якого вигнав дід, йому нема діла. Ярина спитала Артема, чи подобається йому Карина. Артем відповів, що Карина якась нахабна і нарвана. Раптом з'явилася автівка, то була Артемова мама. Вона просила сина сідати в машину і їхати. Тут з'явилася і Карина, яка сказала, що відвезе Ярину додому. Та Артем сказав, що не залишить Ярину.

Вдома дядько і тітка говорили про те, що на лікування Ярини потрібно 50 000 євро. Прийшла відповідь з німецької клініки: 80%, що операція та реабілітація допоможе дівчині ходити. Але де взяти гроші? Можна, звичайно звернутися до благодійних фондів, але там в першу чергу допомагають тим, хто невиліковно хворий. Тітка хвилювалася, що ж робити. І в Олега були борги. Дядько був злий, бо син тягнув з них гроші.

До прадіда Сашка знову приїхали молодики. Вони пропонували квартиру на окраїні міста, а ні – то дідові могилку влаштують. Йому наказували підписувати папери, та дід не піддавався. Сутеніло, коли непрохані гості поїхали від діда.

У театрі була прем'єра, і Олена Кожедуб отримувала квіти та оплески, купалася у славі та увазі численних чоловіків-прихильників. Артем теж привітав маму, бо у них була сімейна традиція: син дарував їй квіти і цілував. Та цього разу він вперше не поцілував маму, лише віддав квіти. Олена відчула материнську образу. Артем згадував, яке пекло відбувалося в них вдома. Ще коли був малий, то чув як ввечері батько називав маму хвойдою, а вона говорила, що коли б не чоловік і син, то давно була б відомішою. Мати влаштовувала істерики, заскакувала на підвіконня, погрожувала, що вип'є таблетки чи брала ножа. А зранку матір і батько йшли на репетицію під руку. Його батьки були лицемірами, хлопець це розумів. А сам він завжди був слухняним, відвідував бальні танці, хоч мріяв про футбол. Мама контролювала, з ким від дружить і все його життя. у театрі між ними відбулася розмова. Олена Кожедуб сварила сина за те, що не залишив Ярину, що не послухав маму. Жінка назвала Ярину інвалідкою і порадила придивитися до Карини чи інших дівчат. Артем наважився сказати, що їхня сім'я побудована на брехні, що його постійно контролюють, що йому соромно за самого себе. Артема лихоманило, він хотів кинути образливі слова і батькові, який саме прибіг.

Розділ 9

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Олена Кожедуб потайки від сина приїхала до Градових. Вона сказала тітці і дядьку, що спілкування Артема з Яриною більше не може відбуватися, бо це шкодить хлопцеві, адже він надто чутливий. Ярина повинна затишити, що повинна спілкуватися з такими самими, як сама. Олена Кожедуб розповіла Градовим, що Ярина нібито домагалася Артема, що в нього через неї стався психологічний зрив. Вона наполягала обмежити спілкування Ярини з Артемом. Артема збиралися відправити за кордон, бо він став

залежним від Ярини. Дядько Павло вигнав модну пані зі свого дому.

Сашко і Санько їли в тітки Наталі пиріжки і розповідали про свої справи. Сашко помирився з дідом, бо той попросив вернутися додому. Санько сказав, що можна глянути в інтернеті інформацію про Вербки і дізнатися, чому так хочуть купити хату діда Семена. Ярина дізналася від хлопців, що батьки відправили Артема у Польщу, а Карина розповіла, що мати його сюди більше не пустить. Санько порадив подзвонити до Артема. Коли хлопці пішли, Ярина думала, чи треба дзвонити до Артема. Вона натисла на кнопку виклику, та він був поза зоною досяжності. Тітка розповіла, що наступного літа вони сюди більше не приїдуть, бо господиня продає хату. Ярину зацікавив ажіотаж навколо землі у Вербках. До пізньої ночі вона шукала інформацію і дізналася, що в селі були три цілющі джерела з мінеральними водами.

Наступного дня знов навідалися Сашко і Санько. Ярина розповіла їм про цілющі джерела і церкву яку колись побудували біля одного з джерел. Недавно робили аналіз і виявили у воді багато корисних мікроелементів.

Розділ 10

Вперше в житті Ярина не послухала тітки Наталі і пішла з хлопцями до одного з джерел, де стояла стара церква. Вона читала легенду про те, що водою з джерела зцілилася одна дівчина з села, яка не могла ходити. Хлопці з Яриною попросили тітку Катерину відро води з тієї криниці, але не отримали, бо криниця була замулена.

Вночі Сашковому діду стало погано. Сашко побіг до Градових і дядько Павло викликав швидку. Дід розповів Павлу, що мати Сашка в Італії, вона розійшлася з чоловіком, народила дитину від іншого, а про сина забула. Семен Петрович боявся померти, він навіть розповів Павлу, де сховав гроші для Сашка і на похорон. Діда забрали у лікарню, з ним поїхав дядько Павло, а Сашко лишився вдома сам.

Зранку Сашко прийшов до тітки Наталі поснідати, невдовзі з'явився дядько Павло і розповів, що дід одужує. Прийшов і Санько, він розповів, що його батько допився до білої гарячки, тож мама мусить сидіти в лікарні. Ярина розповіла хлопцям, що у селі будуватимуть санаторій, тому і скуповують хати за безцінь.

Через деякий Ярина написала статтю про це та надіслала до районної газети. Проблемою зацікавилися журналісти й дільничний.

Розділ 11

Майже всі мешканці села зійшлися на вигін, де святкували день села Вербки. Тут стояла дерев'яна сцена, гриміла, пахтіло димом упереміш зі спокусливим запахом шашликів, козацької каші та пирогів. Народні майстри позносили сюди свої вироби. Ярина теж була на святі, але почувалася самотньою. Тітка була зайнята біля сцени: допомагала місцевим вчителям впоратися з непосидючими дітьми. Сашко і Санько залишили її саму, тільки-но вгледіли своїх шкільних друзів.

Раптом перед Яриною з'явився Артем. Він мав бути у Польщі, тож його поява була несподіваною. З ним була його тренер з танців пані Ядвіга. То була невисока, струнка, худорлява жінка. Її вік виказували рясні зморшки навколо очей, проте молодіжна стрижка яскраво-мідного кольору нівелювала прикмети віку. Вона розмовляла

українською з відчутним акцентом. Пані Ядвіга збиралася тиждень-другий пожити на дачі в Артема. Артем збирався їхати знову, але мав повернутися. Коли до Артема прибігли Сашко із Саньком, хлопці разом пішли подивитися на вершників на полі.

Ярина і пані Ядвіга почали говорити. Дівчина дивувалася, що могла відверто розмовляти з цією жінкою. Ярина зізналася, що має мрію навчитися танцювати... на візках... як танцюють візочники. Ядвіга сказала, що порадиться зі своїми колегами і почне вчити її. Їхню розмову підслухала Карина і ледве стримувала сміх: ця каліка збирається танцювати! Може, ще й з Артемом, та той в Польщі. Раптом Карина побачила Артема і радісно кинулася до нього. Карина почала ображати Ярину, говорити, що каліка буде навчатися танцям, ото сміху буде. А потім просто на груди Ярині кинула своє морозиво. Ярина оторопіла від несподіванки. Пані Ядвіга хутко дістала з сумочки хусточку і почала відтирати пляму, потім скинула із себе легку мережану кофтину й надягла на дівчинку, а сама лишилася в бузковому топі.

У Польщі Артем згадував про те, що сталося в театрі. Він зовсім не міг зосередитися на танцях, та допомогли розмови з пані Ядвігою, яка побачила в ньому сина. На випускне шоу приїхали Кожедуби, Олена заприятелювала з пані Ядвігою, яку запросила в Україну.

Розділ 13

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Свято села закінчилося раніше, бо почався дощ. Дільничний відвіз Ярину додому. Дівчина мала час подумати, поки була сама. Повернення Артема... Знайомство з тренером... Черговий вибрик Карини... Не відчувала до неї злості – навіть шкодувала. Артем і тренер – вони допоможуть чутися сильною. Якщо вона витримає тренування. Тим часом повернулася тітка Наталя. Вона запитала, чи подобається дівчині Артем, а потім додала, може, їм не треба дружити. Ці слова Ярина зрозуміла так: він танцює, а вона навіть не ходить. Тітка почала заспокоювати Ярину, адже вона дівчина гарна, розумна, зичлива до людей, цікавиться всім на світі. Візок – то засіб для пересування, два колеса і каркас. А в Ярини є душа, і вона прекрасна... Тітка сказала, що прийде пора, коли Ярина встане з візка, бо вони з дядьком написали в австрійську клініку... І нікого не треба слухати – треба дружити з Артемом.

Зранку Артем прийшов до Ярини, та дядько Павло не спішив пускати його і сказав, що пообіцяв Олені Кожедуб, що хлопця тут не буде. Артем був вражений, він вибачився.

Пані Ядвіга почала вчити Ярину і перше, що мала вивчити дівчина, – завжди бути впевненою. Невеличкий майданчик перед ґанком правив за паркет танцювального класу. Дядько під наглядом пані Ядвіги розчистив його від споришу і добре втоптав поліном, аби було рівно-рівно. Ярина виявила неабияку наполегливість. Вона робила третю-четверту спробу, якщо не вдавалося з першої-другої, і при цьому не впадала в розпач, а тільки міцніше трималася за колеса. Де й поділася сором'язливість – Ярину

ніби підмінили.

Згодом тітка Наталя і Ядвіга розмовляли, і тренер дізналася, що на лікування потрібно 50 000 євро. Пані Ядвіга уже мала план. Упродовж наступного тижня тренер щодня приходила до Градових. Якось вона сказала, що бачить дівчину на сцені, а танцюватиме з нею Артем. Спершу Ярина не хотіла, боялася, сумнівалася, але тренер переконала її спробувати.

Розділ 14

Артем примчав відразу після телефонної розмови з пані Ядвігою. Вони відразу почали тренуватися. Ейфорію гарного настрою перервав дядько Павло, та на ганок вийшла тітка Наталя і покликала його на вечерю. Тренер вирішила припинити тренування, але пообіцяла розповісти завтра про свій план. Артем пішов з Яриною у садок, де вони розмовляли про все на світі. Вона зізналася, що боїться сцени, але страх треба перебороти. Артем розповів, що не боїться сцени, що на ній треба бути самим собою. Він зізнався, що не хоче мати таких батьків, що йому соромно за них. Ярина розповіла, що батьки любили її, а тепер дядько і тітка теж люблять її. Дівчина спитала, чому Артем спілкується з нею, адже вона ж у візку. Хлопець відповів, що для нього не має ніякого значення те, що вона у візку.

Пані Ядвіга була в захопленні від танцю Ярини і Артема. Дядько і тітка теж спостерігали. Тренер розповіла про план: у перші дні вересня у місті відбудеться великий благодійний концерт за участі вихованців клубу, де тренується Артем. А головним номером концерту буде танець Ярини і Артема. Вони зберуть кошти на лікування. Ярина соромилася просити допомоги на лікування, та тренер переконала, що кожна людина має право на допомогу. Через два тижні мав відбутися концерт.

Розділ 15

У Міському Палаці творчості зібралося багато людей. Ярина тут ще не була жодного разу. Пані Ядвіга та тітка Наталя супроводжували дівчину; вони й вкотили візка до танцювального класу.

Чоловік стрункої статури оголосив усім, що знайомить їх з Яриною, якій потрібна операція, а вони можуть допомогти їй зібрати кошти. Ярина танцюватиме з Артемом Кожедубом. Усі були згодні. Артем першим підійшов до Ярини, а за ним – цілий гурт танцівників. Кожний сказав тепле слово, потиснув руку, спитався... Перед танцівниками Артем та Ярина показали свій номер. Дівчина почувалася дуже щасливою.

Ярина вдягнула концертну сукню і перетворилася на квітку – тендітну, як перший цвіт, і вишукану, мовби коштовність. Навіть візок не видавався таким потворним! Згодом вони відправилися у кав'ярню, замовили тістечка, каву й гарячий шоколад. Тітка Наталя розповіла пані Ядвізі, що сьогодні їх не пускали в тролейбус із візком, щоб не заважали іншим пасажиром. Ярину це дуже засмутило. Тренер порадила зводити стіну перед всілякими агресивними особами, у яких мізки потребують ревізії. У тролейбусі зіпсувався настрій, але концерт відбудеться, тітка Наталя її підтримує, дядько Павло за неї вболіває. Що ще треба для щастя? Ярина всміхнулася: пані Ядвіга

вміє побачити стільки всього позитивного!

Розділ 16

Артем знову мав неприємну розмову з матір'ю. Вона забороняла йти на благодійний концерт. Сьогодні вранці в телепрограмі показали сюжет про його партнерку, котрій його клуб допомагає зібрати кошти на операцію за кордоном. Що більше людей прийде в Палац, то більше грошей зберуть для Ярини. Але біда, що цей сюжет побачила Олена Кожедуб і тепер знає, хто партнер танцівниці на візку. У їхньому помешканні ставалося різне, але такого неконтрольованого вереску та брутальної лайки не чули вже давно. Жінка була ладна вчепитися у волосся своєму невдячному синові й бити головою об щось тверде до того часу, доки не виб'є його впертість разом із дурістю, разом із такою нахабною самостійністю і таким диким, за рамками здорового глузду, коханням до неповносправної. Артем просто мовчав. Коли мати пішла, батько підійшов до сина, сказав, що той уже дорослий, і відпустив його на концерт.

Ярина спостерігала з-за лаштунків і хвилювалася. Зал був переповнений, всі прийшли підтримати танцівницю у візку. Ярина мала чудову концертну сукню, чарівний макіяж, русьві локони спадали на плечі. Усе просто дихало лагідністю та ніжністю. Дівчинка була подібна до метелика, що виборсався з кокона й ось-ось змахне барвистими крильцями. Вона глянула на Артема – сконцентованого й серйозного, зовсім не усміхненого. Він ніби постаршав на рік-два.

Нарешті на сцену запросили відважну й прекрасну Ярину Градову та її партнера – чемпіона України з бальних танців Артема Кожедуба! Ярину спинив страх першого руху. Артем зрозумів, що страху вона ще не позбулася. Але його усмішка... Удихнувши на повні груди, дівчина вклала в його долоню свої холодні пальці й аж тоді видихнула. Дівчина враз відчула, що нічого не пам'ятає, забула, як почати танець! І раптом, зовсім інтуїтивно, ніби за якимось внутрішнім поштовхом, Ярина граційно схилила голову, злегка крутнула колесо візка, аби він трішки повернувся до Артема, а рука дівчини наосліп злетіла назустріч його правиці. Є! Вчасно! Далі все склалося в той малюнок танцю, який і замислювала тренер. Після виступу заграмили оплески, тут були навіть Сашко із Саньком. Усі глядачі піднялися з місць, а на сцену вийшли учасники благодійного концерту. Артем із Яриною опинилися в колі друзів...

Замість епілогу

Ярина пише листи Артему. Вона в клініці в Австрії, її готують до операції, потім має бути ще одна. Після другої операції можна буде спробувати стати на ноги. Артем відписує, що сподівається на краще, що бував раз у Вербках, Сашко і Санько раді за неї. Після другої операції дівчина пише, що їй вже дозволили постояти цілу хвилину. Було важко й навіть боляче, але це так дивовижно – стояти!!! Незабаром Різдво, і дівчина задумала бажання. Артем чекає, що наступного літа вони зустрінуться у Вербках – і тоді все буде інакше... бачитимуться щодня.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу